

schrijver : Rainer Neuer
 titel : DRACHEN
 ondertitel : Spielen mit dem Wind
 uitgave : AT Verlag, Aarau, Zwitserland 1994
 uitvoering : 19 x 23 cm gekartonneerd, 132 blz., 50 kleurenfoto's, vele foto's en tekeningen in zwart/wit
 prijs : DM 36.-
 ISBN : 3-85502-476-6

Zoals de betiteling aangeeft, gaat het hier in hoofdzaak om vliegers, terwijl ook andere vormen van spel met de wind aandacht krijgen: Windmolentjes op een stok, draaiende figuren aan een lijn, windvanen, enzovoort. In deze bespreking beperk ik me tot de vliegers, die met de bijpassende materialen en technieken 2/3 van de omvang van dit boek beslaan. In een opschrift boven de titel wordt nog aangegeven dat het om vliegers voor lichte wind gaat. Dat blijken uitsluitend éénlijns-vliegers te zijn van de volgende typen: Eddy, Yakko, Della Porta, genki, vogelvlieger, een vogeltrein, Edo, en een hakkaku (8-puntige ster).

Zoals bij veel moderne boeken over hobby-onderwerpen beslaat de beeldinformatie meer dan 50 % van het pagina-oppervlak. De toepassing van afbeeldingen bestaat in dit geval - mijns inziens terecht - voor een belangrijk deel uit zeer duidelijk en kundig uitgevoerde tekeningen, waar nodig aangevuld met eveneens professionele foto's. Dat alles ondersteunt natuurlijk in hoge mate de tekst, die voor wie geen Duits in z'n pakket had, toch in een vreemde taal is gesteld. Overigens is die tekst vlot en duidelijk geschreven en bevat veel goede informatie.

Zo doet dit fraai ogende boek met z'n afwisselende maar toch ordelijke lay-out ook inhoudelijk recht aan de verwachtingen die de eerste indruk wekt. Ik moet daaraan toevoegen, dat het bij de huidige ontwikkelingen binnen de vliegerwereld volstrekt uitgesloten is een boek samen te stellen, dat een volledig overzicht kan bieden van wat er gaande is. Terecht heeft Rainer Neuer dus een keuze gedaan. Die keuze houdt naar zijn zeggen verband met het Zwitserse landschap, waarin meestal bij matige wind wordt gevliegerd. Met die achtergrond is de keuze zelfs origineel te noemen, vooral als je ziet welke gelukkige combinaties van grafisch interessante beelden en degelijke vliegerconstructies hier worden getoond. Samen met de uitvoerige (33 blz.) bespreking van materialen en technieken die aan de modelbeschrijvingen voorafgaat en de talloze handige tips die het boek bevat, verdient dit werk zeker z'n plaats tussen de vele uitgaven die ons tegenwoordig ter beschikking staan.

Na de verdiende lof en paar kritische opmerkingen. Ik vraag me af hoe een Zwitser, tot wiens nationale talen toch ook het Italiaans behoort, de Della Porta alleen al op grond van zijn naam een Spaanse vlieger kan noemen. De bedoelde Giambattista Della Porta publiceerde z'n

vlieger-idee - precies 60 jaar vóór de eerste Europese vliegerafbeelding op een Nederlandse gravure verscheen - in ... Napels! Wat is daar nu Spaans aan? Bovendien voegt Rainer Neuer aan die vlieger een horizontale staaf toe. Vliegertechisch prima, daar niet van, maar bij mijn weten niet eerder in een Della Porta vertoond. Misschien is het bescheidenheid van de schrijver, niet met zo veel woorden te willen vermelden de Della Porta te hebben verbeterd. Ernstiger vind ik dat hij de twee karakteristieke diagonale staven bij de genki zonder enige vermelding weglaat. Ik neem aan dat de vlieger ze bij lichte wind zou kunnen missen; of het een verbetering is, betwijfel ik, maar dat Rainer het overblijfsel nog genki noemt vind ik niet correct. Ondanks zulke details een mooi en goed boek.

Harm van Veen, Den Haag.

een vliegeraar uit loon op zand
 sneed met de lijn diep in zijn hand
 hij sprak ik wil een handschoen
 want
 om puur fysieke redenen
 hoor ik tot de besnedenen

ger vlie

